ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ФАХОВИЙ БІЗНЕС-КОЛЕДЖ

УХВАЛЕНО
рішенням Педагогічної ради
протокол від «28» жовтня 2026 р. № 2-26/27
ВВЕДЕНО В ДІЮ
наказом директора
від 28» жовтня 2026 р. № 204

Директор _____ Олег КУКЛІН

Положення
про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми в Черкаському державному фаховому бізнес-коледжі

Черкаси, 2026

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це положення визначає механізм реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, визначає процедури, заходи та дії учасників колективу, спрямованих на своєчасне подання і розгляд повідомлень про виявлені прояви та/або ознаки насильства, зокрема булінгу (цькуванню), реагування на такі повідомлення, надання допомоги постраждалим особам, прийняття відповідних рішень, запобігання та протидію повторенню таких випадків в Черкаському державному фаховому бізнес-коледжі (далі – Коледж), які сталися у приміщенні, на території Коледжу або під час заходів поза його межами, організатором (співорганізатором) яких є Коледж.

Положення розроблено з урахуванням Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 04 червня 2025 року № 658; Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2025 року № 1513; Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01 червня 2020 року № 585; Порядку застосування заходів виховного впливу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 28 грудня 2019 року № 1646, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2020 року за № 112/34395 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 16 червня 2026 року № 936).

1.2. Терміни, використані у цьому Положенні, вживаються у таких значеннях:

булінг (цькування) – психологічне, фізичне, економічне чи сексуальне насильство, тобто будь-яке умисне діяння (дія або бездіяльність), у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, яке систематично вчиняється особою стосовно дитини, з якою вони є учасниками колективу закладу освіти, або дитиною стосовно іншого учасника цього колективу та яке порушує права, свободи, законні інтереси постраждалої особи та/або перешкоджає виконанню нею визначених законодавством обов’язків;

кривдник – учасник колективу, який вчинив насильство, зокрема булінг (цькування), стосовно іншого учасника цього колективу;

постраждала особа – учасник колективу, стосовно якого вчинено насильство;

свідок – особа, яка була очевидцем насильства або якій відомі будь-які обставини, що стосуються випадку насильства;

учасники колективу – здобувачі освіти, працівники закладу освіти, інші особи залучені до освітнього процесу.

1.3. Працівники Коледжу у разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною зобов’язані:

вжити невідкладних заходів для припинення насильства або жорстокого поводження з нею;

за потреби надати домедичну допомогу, викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги для надання дитині екстреної медичної допомоги;

невідкладно звернутися до органів Національної поліції, повідомити директора, батькам або іншим законним представникам дитини у паперовій або електронній формі, крім випадків, коли директор, батьки або інші законні представники є кривдниками дитини.

1.4. Директор Коледжу:

здійснює заходи, визначені в Типовій програмі унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженій постановою Кабінету Міністрів України від 4 червня 2025 р. № 658 (Офіційний вісник України, 2025 р., № 53, ст. 3700);

за погодженням із службою у справах дітей за місцем розташування Коледжу формує склад комісії з розгляду випадків насильства та/або жорстокого поводження з дітьми (далі - комісія), організовує її роботу, оприлюднює інформацію про склад комісії;

організовує інформування працівників Коледжу про захист дітей від усіх форм насильства та жорстокого поводження, зокрема про види і форми жорстокого поводження з дітьми, насильства стосовно дітей і за участю дітей, ознаки різних форм насильства та жорстокого поводження, порядок взаємодії суб'єктів з метою реагування на такі випадки та організації надання дитині необхідної допомоги, дії та заходи щодо надання дитині екстреної допомоги у зв'язку із загрозою внаслідок насильства її життю та здоров'ю;

розглядає усні та письмові заяви (скарги, повідомлення) про випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, які сталися у приміщенні, на території коледжу або під час заходів поза його межами, організатором (співорганізатором) яких є Коледж (далі - повідомлення), протягом однієї доби з дня надходження, забезпечує опрацювання комісією отриманих повідомлень;

сприяє проходженню особами, які вчинили насильство та/або жорстоке поводження з дитиною, стали свідком та/або постраждали від насильства та жорстокого поводження (далі - сторони насильства та/або жорстокого поводження з дитиною), відповідної програми для таких осіб.

У разі виявлення ознак насильства та жорстокого поводження з дитиною керівник суб'єкта:

невідкладно, у строк, що не перевищує трьох годин, повідомляє про виявлення ознак насильства та жорстокого поводження з дитиною (в письмовій формі, зокрема за допомогою електронної комунікації) батькам або іншим законним представникам дитини (крім випадків, коли батьки або інші законні представники дитини є кривдниками дитини), уповноваженому підрозділу органу Національної поліції та службі у справах дітей за місцем розташування суб'єкта з одночасним інформуванням про це територіального органу Нацсоцслужби, Державної служби у справах дітей;

скликає засідання комісії не пізніше ніж протягом трьох робочих днів з дня отримання повідомлення.

У випадку виявлення насильства та/або жорстокого поводження з дитиною з боку директора Коледжу працівники, батьки, інші законні представники дитини або свідки цього випадку повинні повідомити директора або відповідному органу управління, якому підпорядковується Коледж.

Відповідний орган управління, якому підпорядковується Коледж, у разі надходження повідомлення стосовно директора Коледжу забезпечує виконання завдань і функцій, передбачених для керівника Коледжу, визначених абзацами восьмим - десятим цього пункту.

У разі відсутності директора чи особи, на яку покладено виконання обов'язків директора Коледжу, функції керівника суб'єкта, передбачені цим пунктом, виконує засновник суб'єкта або відповідний орган управління, якому підпорядковується суб'єкт.

1.5. Комісія виконує свої обов'язки на постійній основі.

Склад комісії формується з урахуванням її основних завдань та затверджується керівником суб'єкта.

Склад комісії не може бути менше п'яти осіб. До нього входять голова, заступник голови, секретар та члени комісії.

До складу комісії входять працівники Коледжу, зокрема педагогічні (науково-педагогічні) працівники, практичний психолог та соціальний педагог, а також представники служби у справах дітей за місцем розташування суб'єкта та надавача соціальних послуг, уповноваженого підрозділу органу Національної поліції (за згодою). До складу комісії не може входити працівник суб'єкта, щодо якого надійшло повідомлення.

Член комісії, щодо якого надійшло повідомлення, виключається із складу комісії.

Кожен член комісії повинен не допускати конфлікту інтересів під час виконання своїх обов'язків. У разі виявлення конфлікту інтересів член комісії зобов'язаний негайно письмово повідомити про це голові комісії. У разі виявлення конфлікту інтересів голови комісії він має утриматися від участі в опрацюванні відповідного повідомлення, письмово повідомивши заступнику голови комісії. У такому разі функції голови комісії виконує заступник голови комісії.

1.6. Головою комісії є директор Коледжу.

Головою комісії не може бути директор Коледжу, щодо якого надійшло повідомлення.

Голова комісії:

організовує роботу комісії;

визначає функціональні обов'язки кожного члена комісії;

забезпечує дотримання строків та процедур;

визначає порядок денний і перелік питань, що підлягають розгляду;

забезпечує моніторинг ефективності заходів реагування.

У разі відсутності голови комісії його обов'язки виконує заступник.

У разі відсутності голови комісії та його заступника обов’язки голови комісії виконує один із членів комісії, який обирається комісією під час засідання за поданням її секретаря.

У разі встановлення під час діяльності комісії факту вчинення головою комісії насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, голова комісії підлягає негайному виключенню із складу комісії. Виконання обов’язків голови комісії у такому випадку виконує його заступник.

1.7. Секретар комісії забезпечує підготовку проведення засідань комісії та матеріалів, що підлягають розгляду на засіданнях комісії, ведення протоколу засідань комісії.

У разі відсутності секретаря комісії його обов’язки виконує один із членів комісії, який обирається під час засідання за поданням голови комісії або його заступника.

РОЗДІЛ 2. РОБОТА КОМІСІЇ З РОЗГЛЯДУ ВИПАДКІВ НАСИЛЬСТВА ТА/АБО ЖОРСТОКОГО ПОВОДЖЕННЯ З ДІТЬМИ

2.1. Член комісії має право:

ознайомлюватися з матеріалами, що стосуються випадку насильства та/або жорстокого поводження з дітьми, брати участь у їх перевірці;

подавати пропозиції, висловлювати власну думку з питань, що розглядаються;

брати участь у прийнятті рішення шляхом голосування;

висловлювати окрему думку усно або письмово;

вносити пропозиції до порядку денного засідання комісії.

2.2. Член комісії зобов’язаний:

особисто брати участь у роботі комісії;

не розголошувати стороннім особам відомості, що стали йому відомі у зв’язку з участю у роботі комісії, і не використовувати їх у своїх інтересах або інтересах третіх осіб;

виконувати в межах, передбачених законодавством та посадовими обов’язками, доручення голови комісії; брати участь у голосуванні.

2.3. Метою діяльності комісії є:

запобігання випадкам насильства та жорстокого поводження з дітьми під час провадження діяльності Коледжу;

з’ясування причин, які призвели до випадку насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, та вжиття заходів для усунення таких причин.

2.4. Діяльність комісії провадиться з дотриманням принципів: законності; верховенства права; забезпечення найкращих інтересів дитини; поваги та дотримання прав і свобод людини; неупередженого ставлення; відкритості та прозорості; конфіденційності та захисту персональних даних; невідкладного реагування; комплексного підходу до розгляду випадку насильства та/або жорстокого поводження з дитиною; нетерпимості насильства та жорстокого поводження з дитиною та визнання його суспільної небезпеки.

Комісія у своїй діяльності керується Законами України “Про інформацію”, “Про захист персональних даних”, “Про охорону дитинства”, “Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей”, постановами Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2008 р. № 866 “Питання діяльності органів опіки та піклування, пов’язаної із захистом прав дитини” (Офіційний вісник України, 2008 р., № 76, ст. 2561), від 1 червня 2020 р. № 585 “Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах” (Офіційний вісник України, 2020 р., № 57, ст. 1779) та іншими актами законодавства.

2.5. До завдань комісії належать:

збір інформації щодо обставин випадку насильства та/або жорстокого поводження з дітьми, зокрема пояснень сторін насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, батьків або інших законних представників дитини, яка стала стороною насильства та/або жорстокого поводження з дитиною; опрацювання повідомлень, аналіз зібраної інформації щодо обставин, зазначених у повідомленні;

оцінка потреб осіб, які є стороною насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, в соціальних та психолого-педагогічних послугах і забезпечення таких послуг;

надання рекомендацій щодо добровільного проходження особами, які стали стороною насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, відповідної програми для таких осіб;

підготовка пропозицій щодо внесення змін до положення про запобігання та протидію насильству та/або жорстокому поводженню з дітьми;

здійснення моніторингу виконання рекомендацій комісії і надання відповідної інформації службі у справах дітей за місцем розташування суб’єкта;

розгляд висновків практичного психолога та соціального педагога або інших експертних висновків, що мають значення для об’єктивного розгляду заяви у разі їх надходження від батьків або інших законних представників дитини.

Комісія має право:

оцінювати потреби сторін насильства та/або жорстокого поводження з дитиною в отриманні соціальних та психолого-педагогічних послуг та забезпечення таких послуг, зокрема із залученням фахівців служби у справах дітей та надавача соціальних послуг;

рекомендувати особам, які стали стороною насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, проходження відповідної програми для таких осіб;

визначати причини насильства та/або жорстокого поводження, а також необхідні заходи для усунення таких причин;

здійснювати моніторинг ефективності соціальних та психолого-педагогічних послуг, заходів з усунення причин насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, заходів впливу та корегування (за потреби) відповідних послуг та заходів;

надавати рекомендації для працівників суб’єкта щодо доцільних методів здійснення заходів з дітьми, які стали стороною насильства та/або жорстокого поводження з дитиною;

надавати рекомендації для батьків або інших законних представників дитини, яка стала стороною насильства та/або жорстокого поводження з дитиною.

2.6. Формою роботи комісії є засідання, які проводяться очно, а в разі потреби - дистанційно чи у змішаному форматі, коли частина членів комісії беруть участь у її роботі дистанційно.

Дату, час, місце і формат проведення засідання комісії визначає її голова, за відсутності голови комісії - його заступник.

2.7. Засідання комісії є правоможним у разі участі в ньому не менш як двох третин її складу.

2.8. Секретар комісії не пізніше ніж за добу повідомляє членам комісії, а також іншим заінтересованим особам про порядок денний запланованого засідання, дату, час, місце і форму його проведення, а також надає/надсилає членам комісії та зазначеним особам необхідні матеріали в електронній або паперовій формі.

2.9. Рішення з питань, що розглядаються на засіданні комісії, приймаються шляхом відкритого голосування більшістю голосів затвердженого складу комісії. У разі рівного розподілу голосів вирішальним є голос голови комісії. За відсутності голови комісії вирішальним є голос його заступника.

2.10. Під час проведення засідання комісії секретар комісії веде протокол засідання комісії за формою згідно з додатком 1.

2.11. До участі у засіданні комісії можуть залучатися батьки або інші законні представники дитини (за згодою), крім випадків, коли вони є кривдниками дитини, а також особи, які стали свідками випадку насильства та/або жорстокого поводження з дитиною.

Особи, залучені до участі в засіданні комісії, зобов’язані дотримуватися принципів діяльності комісії, зокрема не розголошувати стороннім особам відомості, що стали їм відомі у зв’язку з участю у роботі комісії, і не використовувати їх у своїх інтересах або інтересах третіх осіб.

Особи, залучені до участі в засіданні комісії, під час засідання комісії мають право:

ознайомлюватися з матеріалами, поданими на розгляд комісії;

ставити питання по суті розгляду;

подавати пропозиції, висловлювати власну думку з питань, що розглядаються.

2.12. Голова комісії доводить до відома заінтересованих осіб та Державної служби у справах дітей рішення комісії згідно із протоколом засідання та здійснює контроль за його виконанням.

2.13. Строк опрацювання комісією повідомлень та виконання нею своїх завдань не має перевищувати 10 робочих днів із дня їх отримання керівником суб’єкта.

2.14. Для забезпечення можливості звернення дітей, які проживають або цілодобово перебувають в суб’єкті, щодо випадків насильства та/або жорстокого поводження з ними або загрози їх життю чи здоров’ю, а також випадків насильства та/або жорстокого поводження або загрози життю чи здоров’ю інших

дітей в таких суб'єктах керівники відповідних суб'єктів за сприяння їх засновників або відповідного органу управління, якому підпорядковується суб'єкт, зобов'язані забезпечити функціонування в доступному для дітей місці телефону та/або електронного пристрою з доступом до Інтернету з дотриманням таких вимог:

телефон, електронний пристрій має працювати цілодобово протягом усього календарного року; користування телефоном, електронним пристроєм має бути доступним для кожної дитини, яка отримує послуги в суб'єкті, у будь-який час її перебування в ньому, в умовах дотримання конфіденційності, без присутності будь-яких сторонніх осіб. У разі коли в суб'єкті отримують послуги діти, які належать до маломобільних груп населення, керівники суб'єктів за сприяння їх засновників або відповідного органу управління, якому підпорядковується суб'єкт, зобов'язані забезпечити умови доступу до телефону, електронного пристрою з дотриманням принципів безбар'єрності;

поряд із телефоном, електронним пристроєм має бути розміщена інформація у вигляді буклетів, постерів, стендів щодо номерів телефонів, електронних сервісів служб, до яких дитина може звернутися по допомогу, зокрема безоплатну правничу допомогу. У випадку наявності у суб'єкті дітей із порушеннями зору відповідна інформація має бути продубльована шрифтом Брайля. Примірний перелік номерів телефонів, електронних сервісів служб для звернення дітей по допомогу у випадку насильства та/або жорстокого поводження з ними або загрози їх життю чи здоров'ю, а також випадків насильства та/або жорстокого поводження або загрози життю чи здоров'ю інших дітей в суб'єктах наведено у додатку 2.

Директор Коледжу, де проживають або цілодобово перебувають діти, постійно забезпечує інформування дітей про їх право та можливість звернення щодо порушення їх прав, зокрема щодо випадків насильства та жорстокого поводження з ними або загрози їх життю чи здоров'ю, а також випадків насильства та жорстокого поводження або загрози життю чи здоров'ю інших дітей.

2.15. Директор Коледжу, в якому проживають або цілодобово перебувають діти, якому стало відомо про дітей, що постраждали від насильства та/або жорстокого поводження, зобов'язаний невідкладно, протягом трьох годин, повідомити про це батькам, іншим законним представникам дитини, уповноваженому підрозділу органу Національної поліції, службі у справах дітей за місцем розташування Коледжу з одночасним інформуванням про це територіального органу Нацсоцслужби, Державної служби у справах дітей.

У випадку виявлення насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, яка проживає або цілодобово перебуває в суб'єкті, з боку керівника суб'єкта працівники, батьки, інші законні представники дитини або свідки цього випадку повинні повідомити засновнику суб'єкта або відповідному органу управління, якому підпорядковується суб'єкт.

Засновник суб'єкта або відповідний орган управління, якому підпорядковується суб'єкт, у разі надходження повідомлення стосовно керівника

суб’єкта зобов’язаний невідкладно, протягом трьох годин, повідомити письмово про це батькам, іншим законним представникам дитини, уповноваженому підрозділу органу Національної поліції, службі у справах дітей за місцем розташування суб’єкта з одночасним інформуванням про це територіального органу Нацсоцслужби, Державної служби у справах дітей.

У разі коли така інформація стала відома керівнику суб’єкта, засновнику суб’єкта або відповідному органу управління, якому підпорядковується суб’єкт, у вихідні та святкові дні або поза межами робочого часу, він про це повідомляє уповноваженому підрозділу органу Національної поліції, представники якого інформують визначену контактну особу (працівника) служби у справах дітей за місцем розташування суб’єкта, для невідкладного вжиття нею заходів в межах законодавства.

Керівники служб у справах дітей за місцем розташування суб’єкта протягом тижня з дати набрання чинності постановою Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2025 р. № 1513 “Про затвердження Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми” зобов’язані визначити і передати інформацію про номери мобільних телефонів та прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) посадових осіб служб у справах дітей, яких має інформувати уповноважений підрозділ органу Національної поліції у вихідні чи святкові дні у випадку, зазначеному в абзаці четвертому цього пункту.

2.16. У разі отримання інформації, визначеної в пунктах 21 і 22 цього Положення, служба у справах дітей за місцем розташування суб’єкта інформує Державну службу у справах дітей, яка забезпечує систематизацію та аналіз такої інформації для подальшого інформування Нацсоцслужби.

2.17. До кінця доби, в якій отримано повідомлення, служба у справах дітей за місцем розташування суб’єкта, де проживає або цілодобово перебуває дитина, щодо якої надійшло повідомлення або інформація про наявність загрози її життю чи здоров’ю (за умови, що повідомлення або інформація надійшли протягом робочого дня), разом із представниками уповноваженого підрозділу органу Національної поліції, закладу охорони здоров’я, які діють у межах своїх повноважень, у разі потреби проводять оцінку рівня безпеки дитини, щодо якої надійшло повідомлення або інформація про наявність загрози її життю чи здоров’ю, та інших дітей, які проживають або цілодобово перебувають у відповідному суб’єкті, за результатами якої складається акт за формою згідно з додатком 10 до Порядку провадження органами опіки та піклування діяльності, пов’язаної із захистом прав дитини, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2008 р. № 866 (Офіційний вісник України, 2008 р., № 76, ст. 2561; 2020 р., № 57, ст. 1779).

Під час оцінювання рівня безпеки з дитиною може проводитися бесіда, якщо дитина досягла такого віку та рівня розвитку, коли може висловити свою думку. Бесіда проводиться за згодою дитини та з урахуванням вимог, визначених пунктом 14 Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України

від 1 червня 2020 р. № 585, без участі представників відповідного суб'єкта, стосовно яких є підозра щодо вчинення ними насильства та/або жорстокого поводження з дитиною або наражання її на небезпеку. У разі проведення бесіди з дитиною до неї повинен залучатися психолог, який може бути працівником комунального надавача соціальних послуг, закладу освіти, охорони здоров'я або представником громадського об'єднання.

Виявлення ознак сексуального насильства стосовно дитини, опитування дитини, яка постраждала від сексуального насильства або стала його свідком (очевидцем), проводиться у порядку, визначеному пунктом 9 Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 червня 2020 р. № 585.

За результатами проведення оцінки рівня безпеки дитини служба у справах дітей за місцем розташування суб'єкта протягом години забезпечує координацію з іншими суб'єктами щодо вжиття невідкладних заходів із забезпечення безпеки дитини шляхом надання інформації про дитину за допомогою електронної комунікації.

2.18. Представник служби у справах дітей за місцем розташування суб'єкта, де проживає або цілодобово перебуває дитина, щодо якої надійшло повідомлення або інформація про наявність загрози її життю чи здоров'ю (за умови, що повідомлення або інформація надійшли протягом робочого дня), здійснює заходи із переміщення дитини для забезпечення безпеки дитини, щодо якої надійшло повідомлення, зокрема:

1) негайну передачу дитини батькам, одному з них або іншому законному представнику дитини у разі, коли така передача відповідає найкращим інтересам дитини та під час оцінки рівня її безпеки не виявлено фактів, які можуть свідчити про ухилення батьків або інших законних представників дитини від виконання своїх обов'язків щодо виховання дитини, або негайне тимчасове влаштування дитини службою у справах дітей за місцем розташування суб'єкта відповідно до пункту 31 Порядку провадження органами опіки та піклування діяльності, пов'язаної із захистом прав дитини, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2008 р. № 866;

2) негайне направлення дитини до закладу охорони здоров'я для проведення та документування результатів її медичного обстеження відповідно до порядку, затвердженого МОЗ, проведення судово-медичної експертизи (у разі потреби), надання необхідної медичної допомоги, зокрема лікування в стаціонарних умовах (у разі потреби).

За фактом переміщення дитини з приміщення суб'єкта складається акт про факт переміщення дитини із суб'єкта за формою згідно з додатком 3 (далі - акт про факт переміщення), який підписується представником служби у справах дітей за місцем розташування суб'єкта, де проживає або цілодобово перебуває дитина, щодо якої надійшло повідомлення, представником такого суб'єкта. В акті про факт переміщення зазначається факт переміщення дитини із суб'єкта із

зазначенням прізвища, власного імені, по батькові (за наявності) дитини, стану здоров'я дитини на момент передачі, дати та часу переміщення дитини.

Акт про факт переміщення складається у двох примірниках, один із яких залишається в суб'єкта, другий – у службі у справах дітей за місцем розташування суб'єкта.

У разі переміщення дитини до іншого суб'єкта або влаштування на стаціонарне лікування повноваження її законного представника здійснює орган опіки та піклування за місцем взяття дитини на первинний облік дітей, які залишилися без батьківського піклування, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Не можуть бути підставами для недопущення представників, визначених абзацом першим цього пункту, до проведення оцінки рівня безпеки дитини такі обставини, як час доби, відсутність керівника суб'єкта, запровадження карантину тощо. Про будь-які обставини, які можуть ускладнити проведення оцінки рівня безпеки дитини, негайно інформується відповідна служба у справах дітей для вжиття превентивних заходів.

2.19. У разі отримання інформації про випадки насильства та/або жорстокого поводження з дитиною (дітьми) або загрози її (їх) життю або здоров'ю забезпечується відсторонення директора та працівників Коледжу, які вчиняли або допустили насильство та/або жорстоке поводження з дитиною, із одночасною організацією виконання обов'язків тимчасово відсутніх працівників, а також негайно здійснюється один із заходів для забезпечення безпеки дитини (дітей), що фіксується у відповідному акті:

1) негайна передача дитини (дітей) батькам, одному з них або іншому законному представнику дитини у разі, коли така передача відповідає найкращим інтересам дитини (дітей) та під час оцінки рівня її (їх) безпеки не виявлено фактів, які можуть свідчити про ухилення батьків або інших законних представників дитини від виконання своїх обов'язків щодо виховання дитини (дітей);

2) негайне направлення дитини (дітей) до закладу охорони здоров'я для проведення та документування результатів її медичного обстеження відповідно до порядку, затвердженого МОЗ, проведення судово-медичної експертизи (в разі потреби), надання необхідної медичної допомоги, зокрема лікування у стаціонарних умовах;

3) негайне тимчасове влаштування дитини (дітей) службою у справах дітей за місцем розташування суб'єкта відповідно до пункту 31 Порядку провадження органами опіки та піклування діяльності, пов'язаної із захистом прав дитини, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2008 р. № 866.

У разі коли постраждалими від жорстокого поводження або загрози життю встановлено групу дітей, для яких недостатньо форм тимчасового влаштування в межах територіальної громади за місцем розташування Коледжу, організація відповідного тимчасового влаштування за клопотанням служби у справах дітей за місцем розташування Коледжу може здійснюватися обласною адміністрацією до суб'єкта, в якому можливе цілодобове перебування дітей відповідного віку та

стану здоров’я, в межах регіону. Для цього службою у справах дітей за місцем розташування суб’єкта видається наказ про тимчасове влаштування дітей, а міською держадміністрацією (військовою адміністрацією) приймається відповідне розпорядження. У разі коли тимчасове влаштування дітей здійснюється до суб’єкта приватної форми власності, необхідна згода його засновника.

Тимчасове влаштування дітей відповідно до цього підпункту здійснюється за наявності вільних місць у визначеному суб’єкті, відповідності умов перебування дітей у ньому їх базовим потребам, наявності працівників необхідної кількості та кваліфікації для організації роботи з дітьми з урахуванням їх стану та потреб.

У разі коли дитина постраждала від насильства та/або жорстокого поводження або їй загрожувала небезпека з боку іншої дитини/дітей, яка/які проживають або цілодобово перебувають в тому ж суб’єкті, керівник суб’єкта сприяє проходженню дитиною/дітьми, яка/які вчиняла/вчиняли насильство та/або жорстоке поводження з дитиною, стала/стали свідком або постраждала/постраждали від насильства та/або жорстокого поводження, відповідної програми для таких осіб.

2.20. Після отримання рішення комісії відповідно до пункту 1.19 цього Положення або забезпечення безпеки дитини відповідно до пункту 1.25 цього Положення Державна служба у справах дітей не пізніше ніж протягом одного робочого дня з дня отримання інформації аналізує надану інформацію, перевіряє наявність попередніх повідомлень щодо дитини або суб’єкта.

У разі виявлення ознак системності порушень, загрози життю чи здоров’ю дитини, наявності повідомлень про випадки насильства та жорстокого поводження з дитиною протягом останніх двох місяців Державна служба у справах дітей інформує Нацсоцслужбу для здійснення заходів державного контролю.

Державна служба у справах дітей аналізує результати здійснених заходів моніторингу та контролю за дотриманням прав дітей проведених Нацсоцслужбою у суб’єкті перевірки:

вживає заходів до припинення перебування дітей у суб’єкті в разі загрози їх життю чи здоров’ю;

подає клопотання до відповідних органів про притягнення до відповідальності керівництва суб’єкта або працівників;

надає рекомендації суб’єкту щодо усунення виявлених порушень;

здійснює моніторинг за наданням постраждалій дитині соціальних, психологічних та правничих послуг;

здійснює моніторинг стану дитини до повного усунення наслідків правопорушення.

Служба у справах дітей за місцем розташування суб’єкта:

організовує проведення оцінювання стану задоволеності потреб дитини відповідно до пункту 36-1 Порядку провадження органами опіки та піклування

діяльності, пов’язаної із захистом прав дитини, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2008 р. № 866;

організовує взаємодію з органом опіки та піклування за місцем проживання (перебування) або походження дитини щодо розроблення або перегляду індивідуального плану її соціального захисту з наданням пропозицій до нього, які мають на меті, зокрема, забезпечення дитини послугою соціально-психологічної реабілітації та сприяння в реалізації її права на виховання в сім’ї.

Орган опіки та піклування за місцем проживання (перебування) або походження дитини за необхідності вживає заходів, передбачених абзацами п’ятим - восьмим пункту 9 Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 червня 2020 р. № 585.

Державна служба у справах дітей в межах здійснення моніторингу дотримання місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності, фізичними особами вимог законодавства у сфері захисту прав дітей веде облік випадків насильства та подає узагальнену інформацію (із зазначенням інформації про категорії постраждалих дітей чи дітей, щодо яких виникла відповідна загроза (вік, стать, наявність/відсутність інвалідності тощо) Мінсоцполітики щокварталу та щороку до 10 числа місяця, наступного за звітним, для аналізу.

2.21. Для організації соціального захисту дітей, які проживають або цілодобово перебувають в Коледжі та постраждали від насильства та/або жорстокого поводження чи життю і здоров’ю яких загрожувала небезпека, службою у справах дітей за місцем їх проживання (перебування) або походження вживаються заходи, передбачені пунктами 15-21 Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 червня 2020 р. № 585.

РОЗДІЛ 3. ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЯ НАСИЛЬСТВУ ТА ЖОРСТОКОМУ ПОВОДЖЕННЮ З ДІТЬМИ

3.1. Проявами, які можуть свідчити про випадок насильства, зокрема, є:

замкнутість, тривожність, страх або, навпаки, демонстрація відсутності страху, ризикована, зухвала поведінка;

неврівноважена поведінка;

агресивність, напади люті, схильність до руйнації, нищення, насильства;

різка зміна звичної для дитини поведінки;

уповільнене мислення, знижена здатність до навчання;

відлюдкуватість, уникнення спілкування;

ізоляція, виключення з групи, небажання інших учасників освітнього процесу

спілкуватися;

занижена самооцінка, наявність почуття провини;

поява швидкої втомлюваності, зниженої спроможності до концентрації уваги;

демонстрація страху перед появою інших учасників освітнього процесу;

схильність до пропуску навчальних занять;

відмова відвідувати заклад освіти;

депресивні стани;

аутоагресія (самоушкодження);

суїцидальні прояви;

явні фізичні ушкодження та (або) ознаки поганого самопочуття (нудота, головний біль,

кволість тощо);

намагання приховати травми та обставини їх отримання;

скарги дитини на біль та (або) погане самопочуття;

вимагання особистих речей, їжі, грошей;

пошкодження або зникнення майна та (або) особистих речей;

жести, висловлювання, прізвиська, жарти, погрози, поширення інформації

сексуального (інтимного) характеру або інших відомостей, які особа бажає зберегти в таємниці;

фото-, відео- та аудіоматеріали образливого змісту, фізичних або психологічних знущань, сексуального (інтимного) змісту;

поширення інформації з метою заподіяння шкоди.

3.2. Про наявність ознак насильства може свідчити вчинення будь-кого умисного діяння, що вчиняється всупереч волі, бажання, без згоди постраждалої особи та порушує її права, свободи, законні інтереси та/або перешкоджає виконанню нею визначених законодавством обов'язків, зокрема:

позбавлення їжі, одягу, коштів, документів, іншого майна або можливості

користуватися ними, перешкоджання в отриманні освітніх та інших послуг, примушування до праці та інші правопорушення економічного характеру;

словесні образи, погрози, у тому числі щодо третіх осіб, приниження, переслідування, залякування, поширення фото-, відео- та аудіоматеріалів знущань, інші діяння, спрямовані на обмеження волевиявлення особи;

будь-яка небажана форма вербальної, невербальної чи фізичної поведінки сексуального характеру, зокрема жести, образливі рухи тіла, прізвиська, образи, жарти, погрози, поширення образливих чуток, фото-, відео- та аудіоматеріалів сексуального (інтимного) змісту;

будь-які небажані фізичні дії, зокрема ляпаси, стусани, штовхання, щипання, шмагання, кусання, завдання ударів.

3.3. Ознаками булінгу (цькування) є систематичне вчинення насильства особою стосовно дитини, з якою вони є учасниками колективу закладу освіти, або дитиною стосовно іншого учасника цього колективу.

Насильство вважається систематичним, якщо воно вчиняється два і більше разів протягом 12 місяців з дня реєстрації повідомлення про перший випадок

насильства або з дня вчинення першого насильства (незалежно від наявності повідомлення та/або реєстрації повідомлення про перший випадок насильства).

3.4. Система запобігання та протидії насильству, зокрема булінгу (цькуванню), в закладі освіти створюється керівником закладу освіти відповідно до Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 04 червня 2025 року № 658.

3.5. Діяльність щодо запобігання та протидії насильству, зокрема булінгу (цькуванню), в закладі освіти має бути постійним системним процесом, спрямованим на:

визначення та реалізацію необхідних заходів, способів і методів запобігання насильству, зокрема булінгу (цькування), та (або) потенційних ризиків його виникнення;

виявлення проявів і ознак насильства, зокрема булінгу (цькування), та (або) потенційних ризиків його виникнення;

визначення та реалізацію необхідних заходів, способів і методів протидії насильству, зокрема булінгу (цькування), та/або усунення потенційних ризиків його виникнення.

3.6. Діяльність щодо запобігання та протидії насильству, зокрема булінгу (цькуванню), в закладі освіти ґрунтується на принципах:

найкращих інтересів дитини як найвищого пріоритету;

недискримінації за будь-якими ознаками;

ненасильницької поведінки в міжособистісних стосунках;

партнерства та підтримки між педагогічним (науково-педагогічним) колективом закладу освіти і батьками (іншими законними представниками) дитини;

особистісно-орієнтованого підходу до кожної дитини;

розвитку соціального та емоційного інтелекту учасників освітнього процесу;

гендерної рівності;

участі учасників освітнього процесу в прийнятті рішень відповідно до положень законодавства та установчих документів закладу освіти.

3.7. Діяльність щодо запобігання та протидії насильству, зокрема булінгу (цькуванню), в

закладі освіти має бути спрямована на:

створення безпечного і здорового освітнього середовища в закладі освіти;

визначення стану, причин і передумов поширення в закладі освіти насильства, зокрема

булінгу (цькування);

підвищення рівня поінформованості учасників освітнього процесу про насильство,

зокрема булінг (цькування);

формування в учасників колективу ненасильницьких моделей поведінки, культури

діалогу та ненасильницької, безконфліктної комунікації, у тому числі шляхом залучення

органів учнівського самоврядування до реалізації превентивних заходів із запобігання

насильству, зокрема булінгу (цькуванню);

заохочення всіх учасників освітнього процесу до активного запобігання насильству,

зокрема булінгу (цькуванню).

Додаток 1.

ПРОТОКОЛ №_____
засідання комісії з розгляду випадків
насильства та/або жорстокого поводження з дітьми

_____
(найменування закладу освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту, фізичної культури і спорту, оздоровлення та відпочинку, молодіжного центру, дитячого та молодіжного громадського об'єднання, іншого громадського об'єднання, що є суб'єктом молодіжної роботи, у колективі якого перебувають діти/який контактує з дітьми (незалежно від типу і форми власності) (далі — суб'єкт)

___ _____ 20___ р. Час: ___ год ___ хв.

Підстава: _____
(від кого і коли надійшло повідомлення

_____
про випадок насильства та/або жорстокого поводження з дітьми)

_____
(стислий зміст повідомлення)

_____

_____

Присутні:
члени комісії (____ осіб) згідно з наказом про склад комісії від _____ №____:

_____

_____

_____

інші особи (_____ осіб):

_____

_____

_____

СЛУХАЛИ:

Затвердження Порядку денного засідання

_____

_____

_____

Розгляд питань Порядку денного засідання*

_____

_____

_____

Ухвалили рішення* про:

потреби осіб, які вчинили насильство та/або жорстоке поводження з дитиною, стали свідком та/або постраждали від насильства та жорстокого поводження (далі — сторони насильства та/або жорстокого поводження з дитиною), в соціальних та психолого-педагогічних послугах, рекомендації щодо добровільного проходження особами, які вчинили насильство та жорстоке поводження з дитиною, стали свідком або постраждали від насильства та/або жорстокого поводження, відповідної програми для таких осіб

_____

(опис відповідних послуг та відповідальні за їх надання)

_____;

заходи для усунення причин насильства та/або жорстокого поводження з дітьми _____

(опис заходів та відповідальні за їх виконання)

_____;

заходи впливу щодо сторін насильства та/або жорстокого поводження з дітьми _____

(опис заходів та відповідальні за їх виконання)

_____;

рекомендації для працівників суб'єкта щодо заходів із сторонами насильства та/або жорстокого поводження з дитиною _____

(опис рекомендацій і суб'єктів призначення цих рекомендацій)

_____;

рекомендації для батьків або інших законних представників дитини, яка стала стороною насильства та/або жорстокого поводження _____

(опис рекомендацій і суб'єктів призначення цих рекомендацій)

_____.

Голова комісії _____

(власне ім'я, прізвище)

Секретар комісії _____

(власне ім'я, прізвище)

Додаток 2

Примірний перелік
номерів телефонів та служб для звернення дітей
по допомогу у випадку насильства та жорстокого
поводження з ними або загрози їх життю чи здоров'ю,
а також випадків насильства та/або жорстокого
поводження або загрози життю чи здоров'ю
інших дітей в закладах

1. Національна гаряча лінія для дітей та молоді:

116 111 (безоплатно з мобільного телефону, цілодобово, конфіденційно, анонімно);

0 800 500 225 (безоплатно із стаціонарного або мобільного телефону, цілодобово, конфіденційно, анонімно).

2. Урядова гаряча лінія з протидії торгівлі людьми, запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та насильству стосовно дітей — 15—47 (безоплатно, цілодобово).

3. Національна поліція — 102 (екстрене реагування, цілодобово).

4. Єдиний контактний номер телефону системи надання безоплатної правничої допомоги — 0 800 213 103 (безоплатно по всій Україні).

5. Гаряча лінія з протидії домашньому насильству, торгівлі людьми, гендерної дискримінації:

0 800 500 335 (із стаціонарного телефону, цілодобово, конфіденційно, анонімно);

116 123 (з мобільного телефону, цілодобово, конфіденційно, анонімно).

6. Лінія довіри Міжнародного благодійного фонду "Українська фундація громадського здоров'я":

понеділок, п'ятниця, субота: (093) 795-34-53, (099) 366-63-45;

вівторок, середа, четвер: (099) 366-63-58, (093) 795-31-06.

7. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини — 0 800 50 17 20 (гаряча лінія з прав дитини).

Примітка. Служба у справах дітей обласних та місцевих держадміністрацій зазначає номери телефонів індивідуально відповідно до місця розташування закладу.

Крім, того рекомендується додавати такі номери телефонів чергового служби у справах дітей відповідної територіальної громади психолога закладу, керівника закладу для внутрішнього реагування.

Додаток 3

АКТ
про факт переміщення дитини із закладу освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту, фізичної культури і спорту, оздоровлення та відпочинку, молодіжного центру, дитячого та молодіжного громадського об'єднання, іншого громадського об'єднання, що є суб'єктом молодіжної роботи, у колективі якого перебувають діти/ який контактує з дітьми (незалежно від типу і форми власності), де дитина проживає або цілодобово перебуває

Місце складання: _____
Дата: ____ _____ 20__ р.
(час: ___ год. ___ хв.)

Ми, що нижче підписалися:

Представник служби у справах дітей	_____ (найменування посади)	_____ (прізвище, власне ім', по батькові (за наявності)
Представник _____ (найменування закладу освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту, фізичної культури і спорту, оздоровлення та відпочинку, молодіжних центрів, дитячих та молодіжних громадських об'єднань, інших громадських об'єднань, що є суб'єктами молодіжної роботи, у колективах яких перебувають діти/які контактують з дітьми (незалежно від типу і форми власності), де дитина проживає або цілодобово перебуває (далі — суб'єкт)	_____ (найменування посади)	_____ (прізвище, власне ім', по батькові (за наявності)

Склали цей акт про те, що дитина:

прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності):
_____

дата народження: ____ _____ 20___ р.

стать: □ чоловіча □ жіноча

стан здоров'я на момент переміщення (опис видимих ушкоджень, стан свідомості, інше): _____

_____

_____

Дитина переміщена з приміщення суб’єкта:

найменування закладу: _____

адреса: _____

Дата та час переміщення: ____ _____ 20___ р., ___ год. ___ хв.

Подальші дії:

□ передача батькам або іншим законним представникам дитини (прізвище, власне ім’я, по батькові (за наявності) законного представника дитини із зазначенням інформації про ступінь родинного зв’язку з дитиною (за наявності): _____

_____

□ тимчасове влаштування (із зазначенням інформації про тип, адресу тимчасового влаштування, документ, на підставі якого здійснено тимчасове влаштування дитини): _____

_____

□ інше (зазначити): _____

_____

Примітки (за наявності): _____

_____

Цей акт складено у двох примірниках, один з яких залишається в суб’єкта, другий — у службі у справах дітей за місцем розташування суб’єкта.

Підписи сторін:

_____	_____	_____
(посада)	(власне ім’я, прізвище)	(підпис)
_____	_____	_____
(посада)	(власне ім’я, прізвище)	(підпис)